

Notă de informare privind Inițiativa cetățenilor europeni: Apa și salubritatea constituie un drept al omului!

Istoric

În cadrul Congresului EPSU din 2009, sindicatele din serviciile publice europene și EPSU au decis să adopte o inițiativă privind strângerea a un milion de semnături pentru ca apa să fie considerată un drept al omului. Aceasta a inclus: mobilizarea lucrătorilor și a cetățenilor în sprijinul acestui drept și împotriva efectelor politicilor de liberalizare și de promovare a concurenței, care predomină în Comisia Europeană și în rândul guvernelor europene. În cele din urmă, Comisia Europeană a stabilit normele privind o astfel de Inițiativă a cetățenilor europeni în luna martie 2011. Pentru detalii suplimentare privind regulamentul, consultați: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/welcome?lg=en> .

Organizația Națiunilor Unite a recunoscut dreptul universal al omului la apă și salubritate. La data de 28 iulie 2010, prin Rezoluția 64/292, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a recunoscut explicit dreptul omului la apă și salubritate și a confirmat că apa potabilă curată și salubritatea sunt factori esențiali pentru exercitarea tuturor drepturilor omului. Rezoluția cere statelor și organizațiilor internaționale să furnizeze resurse financiare, să ofere sprijin pentru construirea de capacități și transferul de tehnologie cu scopul de a asigura servicii de salubritate și apă potabilă curată și sigură accesibile tuturor.

Toți cetățenii au nevoie de apă potabilă și un sistem sigur de salubritate. Organizația Națiunilor Unite a recunoscut dreptul universal al omului la apă și salubritate, dar totuși mulți oameni nu se bucură de acest drept. Acest drept trebuie pus în aplicare în cadrul Uniunii Europene.

Ce dorim

1. Servicii garantate de apă și salubritate accesibile tuturor în Uniunea Europeană. Credem că Uniunea Europeană trebuie să pună în aplicare dreptul omului la apă în măsura în care serviciile de apă și salubritate se supun legislației europene (ca servicii de interes general). Uniunea Europeană trebuie să promoveze aplicarea acestui drept al omului la nivel național stabilind obiective obligatorii pentru statele europene de a asigura o acoperire universală.

Notă de informare privind
Inițiativa cetățenilor europeni:
Apa și salubritatea constituie un drept al omului!

2. Drepturile omului mai presus de interesele pieței: Fără liberalizarea serviciilor de apă. Dorim ca UE să-și schimbe modul de a gândi și să nu se mai concentreze asupra concurenței, abordând problema în întregime din perspectiva pieței, ci să adopte o atitudine favorabilă serviciilor publice, având o abordare bazată pe drepturi. Apa constituie o resursă naturală limitată și un bun public fundamental pentru viață și sănătate. Este un monopol „natural”, care nu trebuie să se supună normelor privind piața internă.
3. Acces global/universal la apă și salubritate pentru toți. Credem că UE ar trebui să-și intensifice eforturile în așa fel încât serviciile de apă și salubritate să fie accesibile în mod universal. UE trebuie să fixeze obiective și să includă realizarea accesului universal (global) la serviciile de apă și salubritate în cadrul politicii sale de dezvoltare. În acest fel, UE va promova activ mesajul că dreptul la apă și salubritate poate fi exercitat la nivel global.

Propunerile noastre către Comisia Europeană de punere în aplicare a dreptului omului la apă și salubritate:

1. Folosirea dreptului omului la apă și salubritate în toate comunicările privind apa și/sau salubritatea.
2. Garantarea serviciilor de apă (sigură, curată și accesibilă) și salubritate pentru toate populațiile statelor membre ale UE.
3. Evitarea transformării serviciilor de apă în servicii comerciale prin excluderea apei din normele privind piața internă. Pentru ca acest lucru să fie realizat, Comisia Europeană trebuie să se angajeze:
 - Să nu liberalizeze serviciile de apă și salubritate.
 - Să nu includă serviciile de apă și salubritate în acorduri comerciale precum AECG (Acordul economic și comercial global).
 - Să promoveze parteneriate public-public.
 - Să consacre principiul „apa nu este un bun comercial” stabilit în Directiva-cadru privind apa în toate politicile comunitare în domeniul apei.
 - Să specifice că protecția mediului acvatic va prevala asupra politicilor comerciale.
 - Să inițieze programe de sprijin pentru persoanele care nu pot să-și plătească facturile la apă, cu scopul de a preveni debranșarea utilizatorilor.
 - Să asigure că societățile private care furnizează servicii de alimentare cu apă asigură o transparență și o deschidere totale în ceea ce privește contractele lor (neputând să invoce confidențialitatea comercială în acest serviciu public).
 - Să promoveze participarea cetățenilor în conformitate cu directiva-cadru privind apa.
4. Lărgirea accesului la serviciile de apă și salubritate în toată lumea, prin includerea realizării accesului universal la serviciile de apă și salubritate în politica UE de dezvoltare și prin atribuirea unei ponderi mai mari în cadrul Asistenței oficiale pentru dezvoltare (AOD) acordate pentru îmbunătățirea serviciilor de apă și salubritate.

Notă de informare privind
Inițiativa cetățenilor europeni:
Apa și salubritatea constituie un drept al omului!

5. Promovarea unor parteneriate public-public (parteneriate între companii de distribuție a apei), bazate pe principiul non-profit și pe solidaritate între companiile de distribuție a apei și lucrători din diferite țări.
6. Consacrarea în legislație a principiului conform căruia controlul asupra apei și resurselor de apă trebuie să rămână în mâini publice.
7. Sprijinirea companiilor publice de distribuție a apei din UE și alte țări, care nu dispun de capitalul necesar pentru a-și extinde serviciile de apă și salubritate în rândul populației sărace din propriile fonduri.
8. Sprijinirea și promovarea companiilor de distribuție a apei care investesc o parte din cifra lor de afaceri anuală în parteneriate între companii de distribuție a apei din țările în curs de dezvoltare (urmând exemplele din Țările de Jos și Franța).
9. Sprijinirea inițiativei de creare a unui sistem european de evaluare pe bază voluntară pentru întreprinderile publice, menit să promoveze servicii de înaltă calitate de distribuție a apei.
10. Elaborarea unui cod de guvernare pentru companiile de distribuție a apei în UE-27.

Procesul

Comitetul cetățenilor, adică reprezentantul oficial al Inițiativei cetățenilor europeni, a fost creat. Cerința minimă este ca el să fie format din 7 persoane din 7 țări europene diferite. Avem 34 de reprezentanți din 27 de țări ale UE în care vom derula campania. În toate aceste țări, am creat grupuri naționale de promovare a campaniei. Vom derula campania și în alte țări, precum Turcia, Croația, Rusia și Norvegia pentru a arăta că această problemă nu se rezumă numai la spațiul comunitar, ci este o problemă globală.

Vom derula campania atât în mediul online, cât și pe străzi. Semnăturile pot fi depuse atât online, pe site-ul Web al campaniei www.right2water.eu, cât și pe hârtie. Acțiunea de strângere a semnăturilor va începe imediat ce Comisia Europeană va accepta Inițiativa cetățenilor europeni pe care am inițiat-o. Vom trimite propunerea noastră la 1 aprilie 2012, care este prima zi posibilă de transmitere a unei Inițiative a cetățenilor europeni.

22 martie 2012: Ziua mondială a apei; lansarea site-ului Web www.right2water.eu

1 aprilie 2012: înregistrarea / transmiterea ICE

24-25 aprilie 2012: confirmarea așteptată a înregistrării de către Comisia Europeană = prima zi în care poate începe strângerea semnăturilor! Eveniment secundar în cadrul Comitetului executiv al EPSU

Aprilie 2012 – Aprilie 2013: Un an pentru a strânge un milion de semnături.

Organizații care își aduc sprijinul

Campania va fi derulată atât în mediul online, cât și pe străzi. Căutăm să obținem sprijin din cât mai multe surse: ONG-uri, adică organizații sociale, de dezvoltare și de protecție a mediului, dar și organizații ale femeilor, biserici și companii publice (de distribuție a apei). De

Notă de informare privind
Inițiativa cetățenilor europeni:
Apa și salubritatea constituie un drept al omului!

asemenea, vom încerca să obținem sprijin din partea factorilor politici și vom căuta persoane din rândul „figurilor publice” care să fie ambasadori ai campaniei noastre, afișând sprijinul lor în mod public.

Scurtă prezentare a procesului pe care organizatorii trebuie să-l urmeze pentru a prezenta o ICE.

- a) Scopul inițiativei trebuie să se încadreze în sfera competențelor Comisiei Europene de a propune acte legislative în temeiul Tratatelor și nu este vădit frivol sau contrar valorilor comunitare.
- b) Organizatorii trebuie să formeze un comitet al cetățenilor alcătuit din cel puțin șapte membri și să desemneze un reprezentant și un supleant drept persoane de contact. Ei trebuie, la fel ca și viitorii semnatori, să fie cetățeni ai Uniunii Europene cu drept de vot la alegerile europene.
- c) Înainte de a strânge semnăturile, organizatorii trebuie să solicite înregistrarea la Comisie a inițiativei folosind în acest scop formularul standard, anexând documente justificative suplimentare și un text juridic dacă doresc.
- d) În termen de două luni, Comisia fie înregistrează inițiativa, fie o respinge și informează organizatorii cu privire la motivele și toate căile de atac posibile judiciare și extrajudiciare pe care le au la dispoziție.
- e) Un număr semnificativ de semnături trebuie strâns în cel puțin 7 state membre. Pentru fiecare țară, acest număr este egal cu numărul locurilor pe care le dețin în Parlamentul European înmulțit cu 750.
- f) La înregistrare și în cadrul întregului proces, organizatorii trebuie să declare și să asigure o transparență completă cu privire la sursele lor de finanțare.
- g) Semnăturile vor putea fi strânse online și pe hârtie. Organizatorii se confruntă cu proceduri naționale diferite pentru înregistrarea și verificarea semnăturilor. Dintre cele 27 de state membre, 18 impun ca semnătura să fie însoțită de numărul unui act de identitate sau pașaport, în timp ce 9 nu impun această condiție.
- h) Perioada de strângere a certificatelor de semnături și de îndeplinire a condițiilor este limitată la 12 luni înainte ca inițiativa să fie transmisă Comisiei.
- i) Comitetul cetățenilor poate prezenta inițiativa personal Comisiei, „la un nivel corespunzător” și va exista o audiere în fața Parlamentului European. În termen de trei luni, Comisia va publica o comunicare prezentând concluziile sale juridice și politice și motivele pentru care a acționat sau nu a acționat astfel.
- j) Organizatorii de inițiative ale cetățenilor și autoritățile se supun normelor privind protecția datelor pentru a garanta că datele cu caracter personal sunt strânse numai în scopul inițiativei, pentru niciun alt motiv și distruse ulterior. De asemenea, organizatorii sunt pasibili de sancțiuni pentru orice altă încălcare a regulamentului, cum ar fi semnături frauduloase.

Notă de informare privind
Inițiativa cetățenilor europeni:
Apa și salubritatea constituie un drept al omului!

Legislația NU conferă cetățenilor un drept autentic de inițiativă legislativă, deoarece acest lucru nu este obligatoriu pentru Comisie. Chiar dacă ICE obține numărul necesar de semnături și respectă toate regulamentele, Comisia poate, totuși, să respingă inițiativa. ICE trebuie considerată ca fiind ceea ce este: un instrument de stabilire a agendei de lucru, care permite cetățenilor să atragă atenția nu numai a Comisiei, ci și a mass-media și a publicului larg asupra unui subiect și să inițieze o dezbateră la nivel european privind subiectul respectiv.